

MAU ĐÀO RUBA HAN

28
Trương

8, Rue Paris Namdinh

Mỗi số
0\$04

2785

AMERICAN
SOCIETY

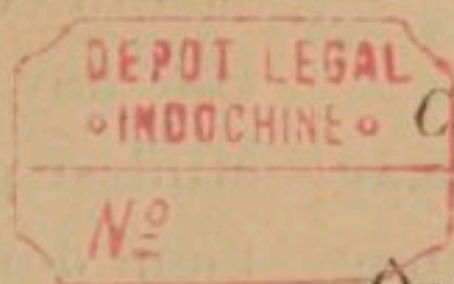

AMERICAN
SOCIETY

AMERICAN
SOCIETY

MÁU ĐÀO RỬA HẠN

Con bão táp trong khối óc

Ông trời, ông muốn bắt tôi bạc nghĩa phải không?

Lúc bấy giờ mặt trời đã xế bóng. Cây cối rì rào rung động. Một trận gió thoảng qua làm những cây lúa óng ả cúi rạp xuống, tựa như làn sóng biển...

Bước một, trên con đê hữu quạnh, Thành lắc đầu lăm bằm:

« Thôi, đừng thầy anh Minh đã giết cha ta. Ông ấy có ngờ đâu, khi say rượu tỏ rõ mọi điều khuất khúc cho ta hay... »

Làm thế nào bây giờ! Giết Ông Cần ư. Anh Minh sẽ đối với ta ra sao? Giết phụ thân của người yêu ta? Hừ... Hừ?... mà phải giết chứ còn biết làm sao. Tình! Hiếu. Bao giờ hiếu cũng nặng hơn tình. Song ông trời cơ càn lắm. Ông Cần đối đãi với ta tử tế quá. Ông nhận ta làm con nuôi, ông chăm nom ta chẳng khác gì con đẻ. Bây giờ... bây giờ ta trả nghĩa ông bằng mũi dao ư?

Ông trời, ông muốn bắt tôi bất hiếu phải không?

Ông trời, ông muốn bắt tôi chịu lụy với tình phải không?

Anh Minh! Anh Minh ơi... hay là thôi, tôi giết ông Cần mà làm chi vô ích. Cha tôi cũng đã mất rồi mà...

Nhưng nàng bỗng cau mày lại, hình như bị lương tâm quở trách: « Đồ bất hiếu! Cha mi bị chết nhục nhã vì tay người. Mi gặp kẻ thù còn do dự gì nữa. Mấy năm mi lưu lạc, là mi cốt đi rửa hận hay đi tìm hạnh-phúc riêng... Danh hiệu của cha mi trước kia lưng lầy nay bị vết oan làm ô uế, mi sao không nhanh nhanh đi rửa hận bằng giọt máu đào. Nếu không, sinh hay tử mi sẽ chẳng được an lòng, mi sẽ hối hận mãi mãi song đến bấy giờ thì cũng muộn rồi... »

Thành khó chịu quá. Bao nhiêu ý nghĩ với tư tưởng làm nàng rối trí. Chân giời vẫn xa tít tằm yên lặng. Mắt nàng nhận thấy... nàng cũng muốn cho óc mình thanh thoi như thế song bỗng nhiên nghĩ tới nhiệm vụ của mình mà ghê sợ. dôi mây lá liễu cau lại. Nàng thở dài như mong chút sạch nỗi ưu phiền ra ngoài trí nghĩ.

Trời ôi ! . .

Ông xanh vẫn lấp xau đám mây xa như muốn làm thính không nghe lời cầu khẩn than vãn của Thành.

« Phải . . . ta cần giết ông Cần. — Mi định giết ân nhân của mi ư, mi . . . »

Một tiếng nói vô tình như nhủ bên tai làm cho nàng hoảng hốt...

Nhưng, rồi rỗng rạc và quả quyết Thành tự nói : « Phải ta nhất định giết Ông Cần. Ta sẽ lấy máu đào rửa hận cho cha ta. »

Cây cỏ vẫn rì rào rung động.. Thành ngồi xụp ngay xuống vệ đường cạnh gốc cây để nghĩ. Đang lúc vợ vẫn với bao nhiêu ý nghĩ, nàng thấy hai bàn tay của « ai » bịt mắt mình với câu : « Em Thành » Ngoảnh lại nàng thấy Minh. Mặt nàng nhợt đi hai mắt như có vẻ sợ hãi. Trống ngực đập mạnh. Nàng tưởng Minh hẳn đã rõ cả tâm can mình...

— Em đi đâu thế mà anh tìm không thấy. Mặt em sao có vẻ ngờ ngác thế kia. » Câu hỏi của

Minh làm Thành ngượng vô cùng. Nhưng biết rằng mình phải giả bộ tươi cười để giữ kín mọi điều, nàng nhách mép để lộ hai hàm răng đen nhánh, sẽ nói : « Em tìm anh chẳng thấy đâu thì có. Anh đi đâu mà anh để hôm nay em phải đi chơi một mình. Câu một mình lại tự nhiên nhắc Thành cuộc đời nàng sắp lặn lộn vào đây. Nàng sẽ giết ông Cần. Minh sẽ ghét nàng, bỏ nàng không thêm đoái tưởng. . . »

— Bây giờ em chẳng đi hai « mình » là gì... Minh nói đùa thế. Hai bạn cả cười. Thành cười là cười gượng để che ý nghĩ của mình. Đi chơi đã khá lâu hai bạn mới thông thả cùng nhau trở về trên tỉnh. . .

. . .

MẤY GIỌT MÁU ĐÀO RỬA HẬN

Một đêm mưa gió, thành Sơn như chìm đắm trong giấc ngủ miên man. Thỉnh thoảng chỉ có tiếng chó sủa làm vang động bầu không khí tĩnh mịch.

Nhà ông Cần, lúc bấy giờ cũng im phăng phắc.

Trong khoảng tối, một cái bóng người lờ mờ tiến vào phía nhà trong, rút ở túi ra cái chìa khóa để mở cửa. Bóng đen cứ lần mò dón dón đi từng bước tới gần buồng ông Cần rồi . . . rồi tay cầm con dao sáng nhoáng định cắm trúng ngực ông. Song tự

nhiên tay dừng lại. Bóng đèn tự nghĩ : Hừ ta cần phải đánh thức ông ấy dậy đã. Giết khi ông ngủ, ta chẳng hèn nhát lắm sao ?

Một tiếng kêu. Cái bóng đèn giật mình. Nào có gì đâu. Đó chỉ là con chuột động chông bát đĩa.

Bóng đèn cố lấy hết can đảm, rơ tay ra chẹt cổ ông Cần. Thức dậy ngỡ ngác, ông không hiểu ra sao. Nhờ có ánh sáng mờ mờ của ngọn veilleuse để trên bàn gần đấy, ông nhận rõ ra là Thành. Ông buột mồm nói : « Thành, sao con làm gì mà lại cầm giao, lại bóp cổ ta thế này ».

Cười để lấy nghị lực, quả quyết, Thành giả bộ tro tro với một trái tim sắt đá mới luyện nên.

Ta là con ông Bình mi có biết không. . .

Chữ « Bình » thốt ở miệng Thành, làm cho ông Cần giật mình. Ông đã đoán là chuyện gì, định cựa dậy thì mũi dao nhọn ở tay Thành đâm ngập cạnh sườn ông. Ông lăn lộn, kêu. Thành chạy lại định kết quả đời ông bằng mấy nhát giao nữa song cánh cửa gần đấy mở ra. Thành lùi lại. Đèn điện bật lên, một cảnh tượng ghê gớm buồn rầu hiện trong gian buồng nhỏ bé. Minh đứng ở cửa nét mặt hốt hoảng còn vịn cả bộ quần áo đi chơi.

— Cái gì thế em. »

Thành luống cuống, cứ lùi dần lại góc nhà.

— Kìa thầy. Minh chạy lại gần ông Cần quỳ xuống nâng ông lên đặt đầu ông trên gối mình.

— Minh, cha sẽ chết. . . Thành . . . báo thù cha nó nên giết cha.

Ông nói đến đấy đau quá lại ôm vết thương mà thở. Rồi ông gọi : « Thành . . . lại đây.

Như cái máy Thành cũng chạy lại, cũng quỳ xuống ở một bên

— Ta khen con đấy.

Lấy hết sức, ông cầm lấy tay Thành nhẹ nhàng đặt lên tay Minh.

« Hai con . . . yêu nhau. . . cha yên lòng nhắm mắt.

Nuốt lệ. Minh vâng lời cầm lấy tay Thành. Nhưng lúc bấy giờ Thành chẳng qua chỉ là một cái máy ai làm gì hay vậy.

Nàng không còn đủ can đảm để giữ lấy trái tim sắt đá nữa. Hừ... hừ Ông Cẩn rên rỉ, thở hắt ra rồi nằm lịm. Trên vẻ mặt hiền từ còn giữ lại được một nét vui lúc cuối cùng. Minh khóc ôm lấy thầy ông. Ruột chàng lúc bấy giờ rối bời chẳng khác gì chỉ rối tơ vương. Đứng trước cảnh thương tâm người đàn bà nào còn có nghị lực mà giữ vẻ thản nhiên. Trên đuôi mắt Thành cũng long lanh giọt lệ... Bỗng như nhớ tới việc gì, Minh nhẩy sổ lại bóp cổ Thành vật xuống cầm con giao văng gần đấy mà đâm nàng: Thành, em còn biết lấy máu đào mà rửa hận cho cha

em, chẳng lẽ anh lại không biết thế hay sao. »

Thành sắp chết còn nhìn Minh bằng hai làn nhỡn tuyến dịu dàng chứa chan tình âu yếm. Cặp môi nàng lầm nhăm tên: Minh càng ngày càng nhỏ tuy gian phòng chẳng có hơi tiếng động nào.

Như điên như dại, không suy không nghĩ đau đớn đến cực điểm, Minh chạy ra đường đâm đầu đi bừa trên con đường vắng vẻ dưới trận mưa to....

Septembre 1934.

THIẾU-VĂN.

PHẢI SỐNG

« *L'homme est fait pour peiner et souffrir* »

Đêm đông giá lạnh. . .

Lúc ấy đã quá nửa đêm, Minh vẫn còn thơ thẩn một mình trên con đường vắng vẻ. Ủ rũ trong bộ áo thâm không đủ làm cho Minh ấm áp. Minh run cầm cập. Đi chán lại ngồi Minh tựa lưng vào những cửa hàng, chàng gục đầu vào đầu gối, bưng kín lấy mắt, chàng lúc âm thầm lạnh lẽo trong đêm tối. Đối trước cảnh vật ảm đạm chìm đắm trong bầu không khí tĩnh mịch lòng chàng lại càng thê thảm. Trong bụng chàng vẫn lo không biết có được yên giấc ở chỗ vỉa hè hay là lưng chàng sẽ bị những gậy song của lính tuần cảnh, làm chàng ải ngại thêm. Thỉnh thoảng chàng lại thở dài một cái, nảo ruột họa chăng chỉ chàng hiểu thấu. Đêm nay cũng như mấy đêm trước chàng buồn và thương thân trách phận.

Minh một mình bơ vơ ngay từ khi bỏ côi cha mẹ, chàng không thiết tưởng gì đến gia đình họ hàng. Chàng chỉ muốn sống một mình cách biệt. Nhưng đối với cái tài lực của chàng thì đã làm được gì mà đủ muối miệng. Ngoài

công việc cạo giấy thì chàng không còn làm gì được nữa.

Từ khi chàng có việc làm ở cửa hiệu buôn thì cũng đủ cho chàng no ấm. Nhưng mệt ít ruồi nhiều. Minh ngoài thân ra không còn có anh em họ hàng thân thích. Tạm trú ở trong túp nhà lá ngày hai buổi đi làm tối về ngủ, Minh không còn biết cuộc đời có gì là thích. Vừa rồi chàng ốm, ốm giữa chỗ không người quen kẻ thuộc Minh chỉ nằm nhà mà phờ phạc cho ma bệnh hành hạ. Đến khi khỏi bệnh chàng đã là một kẻ thất nghiệp. Chàng sống một cách lang thang cơ cực từ đấy.

Đồng xu không dính túi, chàng thường nhịn đói hàng hai ba buổi, vẫn phải lê mòn gót chân đi khắp các phố, chàng không đi xin, nhưng cũng chẳng biết mục đích đi để làm gì? Ngồi một chỗ ư? Ghế vườn hoa hay ở ngoài bến tàu đã nửa ngày rồi. Tối đến chàng lại quen chỗ cũ đến đặt mình đánh một giấc cho quên đói, đến khi người nhà giầy mở cửa, chàng được nghe những câu xua đuổi tục tằn của bọn tôi tớ, chỉ hơn chàng là có công việc làm.

Đến cái ngày cùng đồ cơ cực hơn hết mọi ngày, đến không còn sức dẫu mà chống chọi với nỗi khổ nhục, chàng chỉ nghĩ đến chết là hết. Nhưng mà chàng có chút học thức kia mà. Chết có phải dễ đâu? Lương tâm chàng còn như mắng nhiếc chàng, nhắc chàng nghĩ đến sự hèn nhát của sự tự sát. Chàng phải sống, sống mà chịu những ngày đói rét, buồn rầu, chán nản. Vong linh cha mẹ chàng như hiện hiện ra trước mặt chàng mà khuyên nhủ chàng cố sống, sống để cho họ hàng chàng được dài thêm, sống để làm việc bổn phận, nhưng mà cái sống của Minh chỉ là cái sống thừa. May mà hôm nào chàng gặp được người quen cho chàng được bữa cơm là hôm ấy dạ dày của chàng mới được làm việc.

Chẳng nhẽ ngồi yên mà chịu đói ư? Chàng còn phải sống thì còn phải làm bụng cho chàng được đủ no. Chàng chỉ cần thế. Không công việc, chàng phải lang thang hết đầu đường xó chợ mắt chăm chăm nhìn xuống bờ hè, chàng có một chút hi vọng là « biết đâu chẳng có kẻ vô phúc đánh rơi bạc mà người có phúc nhặt được lại là chàng ». chàng nghĩ thế chỉ mỉm cười, cái cười chua cay sâu khổ, ngụ biết bao nỗi thương tâm.

Thế rồi một buổi sáng, chàng đến cổng nhà máy sợi chờ viên chủ chính chàng kính cẩn cất mũ và nói xin một chân làm ở trong nhà máy. Thấy chàng có vẻ phong nhã thì viên chủ cũng chiều ý chàng nhưng chỉ có thể

để cho chàng một chân coi máy vì những chân thư ký đều đủ cả. Cũng còn phúc cho chàng nếu cứ ngày đêm lang thang mãi thì đến thành ra du dương mất. Đến ngày hôm sau vì chàng chưa quen lắm, cho nên làm chẳng được bằng những người khác thế là Minh chỉ được lĩnh công một ngày lao lực để ra ngoài tìm việc khác.

Ra khỏi nhà máy, cái dạ dày của chàng chỉ được no có một hôm nữa rồi sẽ bị đói nó cào cào ruột gan chàng. Minh đã muốn mượn giòng nước hay sợi giây để kết quả cho đời cơ cực của chàng nhưng lòng tham sống chưa cho chàng thoát khỏi nợ đời. Trời sinh voi thì trời sinh cỏ, biết đâu một ngày kia Minh chẳng có công ăn việc làm.

Một hôm không cơm đã ba bữa rồi, chàng dương tìm cách làm cho quên đói thì vừa gặp một người bạn thân cũ. Bạn phải đi làm xa đã năm sáu năm, hai người mới lại được gặp.

Thấy Minh quần áo lam lũ nước da mặt xanh ngắt như người mới ở nơi giếng cao xu về. Thanh người bạn từ xa chạy lại ân cần hỏi bạn. Sau một hồi hàn huyên mọi nỗi Thanh dẫn người bạn cũ về nhà. Từ hôm ấy nhất định giữ Minh ở lại để tìm công việc cho bạn. Thanh cố hết sức để làm cho bạn khỏi phải khổ sở. Thanh vốn biết Minh không phải hèn hạ gì chỉ vì gặp cảnh ngộ gia đình suy biến đến nỗi Minh phải cầu bơ cầu bất. Đã biết bao nhiêu người cũng

gặp cơn cùng bản Thanh đã giúp đỡ để cho họ có thể làm lụng nuôi thân hưởng chi Minh với Thanh lại là chỗ bạn cũ thì Thanh sẽ hết sức tìm kiếm công việc, cho Minh bớt khổ sở. Tuy Thanh vẫn tận tâm tìm việc cho bạn nhưng thời buổi khó khăn này tìm đâu cho có.

Hơn một tháng trời Minh vẫn ở với vợ chồng bạn, đã lại người, nước da đã bớt xạm, lại khỏe mạnh gọn gàng trong bộ quần áo của Thanh mới may cho. Tuy chỉ là một cái áo mền với cái quần trắng nhưng cũng sạch sẽ hơn bộ quần áo ruộm bồ hôi và đất cát của Minh khi trước. Minh vẫn điềm nhiên ở với bạn không có điều tiếng gì nhưng chẳng nề ở mãi với bạn ăn báo cô cũng phiền. Cứ như bạn, thì không sao nhưng còn vợ bạn!...

Rồi, khi Minh như đã đủ no để định thần xét lại công việc chàng đã làm thì một hôm Thanh đi làm về thấy một bức thư ở bàn.

Anh Thanh.

« Tôi đã chịu ân sâu của anh sợ
« không ngày nào báo đền được.
« Tôi vẫn biết anh hết sức tìm
« việc cho tôi mới giữ tôi lại
« nhưng thời buổi này! như thế
« làm phiền anh lắm lắm. Sở dĩ
« tôi từ biệt vợ chồng anh một
« cách thâm trộm là vì một lẽ
« riêng, tôi đi ra ngoài tìm việc
« lấy. Thật là không phải lắm
« anh cũng lượng tình xét cho.
« Anh chớ nên quan tâm làm gì.
« Anh để cho tôi đi một ngày kia
« tôi sẽ trở lại »

Người bạn chịu ân anh.

MINH

Thế là Minh đã làm giấy xin ứng lính. Ở sở mộ lính chàng đã đệ đơn và hình ảnh cần thận. Trong lòng Minh những mừng thầm sẽ được dùng tấm thân thừa thãi, vô vị để giúp ích cho nước. Minh được đóng lính rồi chàng sẽ hết sức làm hết bốn phần để được thăng chức biết đâu chàng hi sinh tấm thân thừa, chàng sẽ được đóng đội, đóng ách... Xuốt đời Minh rồi có lẽ cũng được người kính trọng. Minh không đến nỗi là một người thừa ở xã hội. Minh lại nghĩ đến cái ngày Minh sẽ phải thất thểu quanh thành phố cả ngày không được miếng cơm, Minh lấy làm lo ngại.

Trên đường bờ sông vắng tanh không một người qua lại. Minh đang thơ thần. Minh đi, đi đến sáng rồi biết vào đâu? Về nhà bạn ư? Minh đã quyết chí lập thân chẳng may không công thành danh toại thì là số phận Minh như vậy biết tính sao....

Đêm đông giá lạnh.....

Lúc ấy đã quá nửa đêm Minh vẫn thơ thần một mình trên con đường vắng vẻ chỉ khác Minh được bộ áo đủ che cho Minh khỏi rét. Đi chán lại ngồi. mồi tơ vò làm cho Minh bối rối. Bụng đã đói chỉ còn tìm đến cối chết. Nhưng không, Minh cần phải sống vong linh cha mẹ chàng như đến an ủi trên bước đường đời chàng phải chịu số phận long đong. Chàng cần phải sống, sống đến khi nào chàng đã trải đủ mùi đời cay đắng.

THIẾU-NGỌC

Chiếc nhan giữa trời

của THIẾU-VĂN

ánh đèn. Một bóng người đang
rảo bước đến, trên đầu đeo đèn
lò, tay cầm khẩu súng... Thấy
Minh gương giấy, người ấy chạy
tới nâng lên và hỏi:

— Ông có việc gì không.

— Cảm ơn ngài . . .

— Xin gọi tôi bằng « ông » cho
tiện và nhân thể tôi xin tự giới
thiệu: Nguyễn-I ý, làm việc ở
Tuyên-Quang.

— Thưa ông . . . tôi cũng bị say
sút ít nhiều . . . May có ông đến
cứu không đến vào miếng hùm
chứ còn gì . . .

— À, quý danh ông là gì xin
cho biết để dễ nói chuyện.

— Thưa ông tôi là Pierre Minh
chủ đồn điền Thạch-Lâm ở Sơn-
Tây.

— Vâng, thế được, mời ông
cùng tôi ra khỏi khu rừng này.
Ông cũng đi săn đêm mà sao
chẳng có đèn dóm gì thế?

— Thưa ông tôi vì đuổi con
hiều nên quên đường và cũng
chẳng nhớ là hết đạn.

Bảy giờ đã về chiều. Mặt trời
lặn đằng sau những dãy cây um
tùm, chẳng còn chiếu sáng được
mọi vật ở chung quanh. Trên
cành chim riu rít gọi nhau về
tổ. Dưới đất lau lá van vĩ thổi
than trước gió. Bóng tối dần dần
lan rộng. . .

Minh lo, sợ. Mải đuổi chú hiều
con, chàng lạc không biết lối ra.
Trống ngực đập mạnh! Thần trí
rối loạn! Ngày thường chàng rất
thản nhiên trước sự nguy hiểm
mà hôm nay . . . phải dùng mình
ghê sợ. Bỗng một tiếng gầm kêu
vang động cả khu rừng, Chàng
vội biu lấy cái cây gần đấy trèo
lên. Một con hổ văng mình như
bay đến tới. Rắc, rắc tiếng cành
khô gãy . . . Lúc ấy, có một tia
sáng chiếu lại . . . tiếp theo mấy
tiếng súng, con vật lông lộn, hộc
máu rồi nằm lịm xa Minh độ
dăm sáu thước. Kinh hoảng,
Minh cố định thần nhìn phía có

Thế rồi Lý và Minh vượt qua những con đường gồ ghề khúc khuỷu quằn quại trong đêm tối như những con rắn khổng-lồ quài lạ.

Tới Tuyên, Lý khấn khoản mời Minh về nhà nghỉ tạm chơi. Hai bạn xem ra rất hợp ý nhau... Hôm sau, lúc phải từ giã ân nhân để về Sơn, Minh còn nói thêm được vài câu:

— Ông Lý, lúc nào rồi rã xin mời ông quá bộ về đồn điền Thạch-Lâm ở vùng T... cách tỉnh Sơn chừng năm cây số, tôi rất lấy làm vui mừng mà tiếp kiến. Thưa ông tôi xin nhắc lại một lượt nữa rằng: chẳng bao giờ tôi quên ơn ông. Dầu mắc phải sự hiểm nghèo, đau đớn mà có thể làm ông được vui lòng tôi cũng chẳng từ.»

Lý cười mà trả lời « Ông đây quá. Ở cùng một xã-hội ai cũng có trách nhiệm dúp đỡ lẫn nhau.»

Rồi Minh chào Lý lên ô tô mở máy chạy về Sơn trong lòng vui sướng lạ lùng. Cảnh vật đường như mới tò điềm vào, đẹp dễ thêm trong một buổi sáng rực rỡ và đầm ấm.

..

TÌNH YÊU.

Từ hôm ở Tuyên về, Minh thấy người khó chịu. Chẳng phải uống thuốc ngay. Đến ngày nay chẳng tưởng chừng như khỏi hẳn. Sau bữa cơm sáng, chàng

tựa cửa ngắm cảnh ngoài vườn. Đôi bướm liệng trên bông hồng, con chim bay nhầy hót véo von cũng đủ làm cho chàng vui sướng. Giả như trước, tiếng cảnh rung gió thổi với chim kêu đối với chàng rất thường nhưng bây giờ thì khác, nó là một khúc đàn êm ái có thể làm cho chàng cảm động. Đang lúc Minh vơ vẩn nghĩ thì hai bàn tay mềm mại của một trang thiếu-nữ đặt bên vai. Dật mình ngoảnh lại, chàng vội nói: Em Thu, câu nói vẫn tắt làm sao, song nó bao hàm nhiều ý nghĩa: âu yếm cùng mừng rỡ.

— Em Thu, em mời vào đây à?

— Vâng.

— Nhân được buổi sáng đẹp dễ nay hai ta cùng nhau đi chơi đi.

Nói câu ấy, Minh lại nhớ cuộc đi săn hôm nọ, chàng định kể, nhưng không hiểu tại sao không nói nữa.

Rồi Minh và Thu cùng với ba bốn đứa ở vào rừng chơi. Lúc bấy giờ đang nóng mà khi tới những bóng cây, hai bạn thấy mát mẻ lạ lùng như quên hẳn những bước đường khó khăn vừa vượt qua. Nghe chim kêu, gió thổi, lá bay Thu vui sướng song trái lại, Minh hơi buồn, chàng bỗng nghĩ tới ái tình của chàng với Thu mà sợ Thu: theo đạo Thiên-Chúa còn chàng thì theo đạo Phật. Tôn giáo ở trường hợp của chàng là một bức tường

giày để ngăn cản hai kẻ yêu nhau. Lắm lúc chàng tự nghĩ «Tôn giáo mà làm gì, cốt ở ái tình thôi», Xong đến khi suy việc nọ tính việc kia, chàng mới thấy lắm sự khó khăn hiểm trở. Trong khi chàng vợ vẫn nghĩ thì Thu bỗng kêu lên: «Trời ơi» giạt mình nhìn bạn, chàng thấy Thu bị một cành gai to đâm vào dứa cánh tay. Biết thứ gai ấy rất độc, nguy hiểm chết người, chàng liền bảo gia nhân dừng lại, dọn một nơi sạch để tạm nghỉ. . .

Một lát sau, trong túp lều bằng vải, Thu nằm sõng trên ghế giải, Minh ngồi dưới đất.

— Em Thu đưa cánh tay cho anh xem.

Thu hét vội: — anh đừng trích em sợ lắm. Anh Minh.

Minh cười: — Em đừng nguyên; kéo thuốc của anh vừa bôi cho em mà không trích thì vô hiệu.

— Em sợ lắm.

— Em sợ à, em trông đây nhá. Vừa nói thế, Minh cầm ngay con giao, trích cánh tay mình ra một vết dơ dóm máu. »

Cảm động, Thu đưa tay cho Minh trích thuốc. Nàng cố gắng sức chịu đau Minh trông thấy thương nàng song bắt buộc phải làm.

. . .

ĐÁM MÂY MỜ.

Một hôm, sau bữa cơm chiều, Bà Khai gọi Thu mà bảo:

«Cháu Thu, cháu ngồi nguyên đây cô nói chuyện. Từ ngày thầy mẹ cháu qua đời đi, cô nuôi nấng cháu như con đẻ, mong rồi đây cháu sẽ sung sướng thế là cô mãn nguyện. Nay cháu cũng đã khôn rồi, cháu 19 tuổi phải không?»

— Vâng.

— Đến tuổi ấy là tuổi con giai hỏi vợ, con gái lấy chồng. Hôm nọ cô ngồi đẳng bà Tham Hải...

Nghe câu ấy Thu cũng đã rõ bà Khai định nói với nàng chuyện gì, nhưng nàng cố trấn tĩnh để giữ lấy bộ mặt thản nhiên.

— Bà ấy có ngỏ ý với cô xin cháu cho con giai cả bà ấy là cậu Phán Tàn. Cậu Phán cháu biết chứ gì?

Tuy biết đấy xong Thu đáp lại không.

« Thế cháu nghĩ sao?

Thu vẫn im chẳng giả lời một câu gì. Bà Khai lại nói:

« Cái đó cháu cũng phải nghĩ kỹ xong chỗ ấy đã có cô rõ cả, cháu không sợ lắm lắm. Nhà người ta tuy không giàu gì nhưng cũng đủ bát ăn vả chẳng người ta cũng cùng theo một đạo như nhà. Cháu không nhớ lời mẹ cháu dặn cô, khi hấp hối à?

— Dạ. . .

— Nếu cháu quên cô sẽ đọc lại cho nghe. Mẹ cháu đã dặn rằng cô sẽ gả cháu vào nơi nào cũng là con chiên của chùa như nhà bà Tham Hải chẳng hạn,

cho nên mấy nơi tuy giàu đầy có dạm cháu song cô gặt đi cả, chỉ vì họ khác đạo.»

Bà Khai nói bóng thể. Thu cũng biết là bà định bảo Minh vì chính Minh là người con bạn thân của bà. Bà rõ hết tình Minh đối với Thu song bà phóng túng không hay ngăn Thu gì cả. Ấy cũng vì thế mà Thu trọng bà, sợ bà, bà bảo làm sao chẳng mấy khi Thu giám trái lời.

Ngồi một lúc Bà Khai và Thu chẳng ai nói nữa câu. Rồi sau Thu mới sẽ thưa: « Cô dậy vậy cháu rất lấy làm cảm động nghĩ tới bụng tử tế của cô đối với cháu từ khi thầy mẹ cháu mất đi song cháu mong cô rộng lượng để cháu nghĩ vài hôm... »

Thu giả nhời thế là vì sợ từ chối ngay, nàng sẽ làm cho bà Khai buồn khổ. Nàng không muốn thế. Đó chỉ là kế hoãn binh để làm nhạt câu truyện « Thu Tân »...

— Được, việc hôn nhân rất hệ trọng cháu muốn đề thư thả mà nghĩ cô cũng vui lòng... Song cháu ạ, chỗ ấy không bằng lòng thì còn đâu hơn nữa?

Thế rồi Thu lảng ra tìm giàu, thần trí nàng rối loạn với những ý tưởng quanh co. Ái tình, tôn giáo? Tôn giáo, ái tình. Một vấn đề khó khăn mà bao kẻ chưa hề giải quyết. Tuy trong một vài cuốn chuyện, mấy nhà văn cho hai tôn giáo gặp nhau, dung hòa

một cách rõ ràng mà Thu đã xem tưởng chừng, nay tới sự thực, Thu mới biết vấn đề ấy rất khó khăn chỉ chừa ra có ngọn bút của các tiểu thuyết gia là giải quyết xong...

Rồi Thu lại nghĩ tới tình ngay thật của Minh, có khi chàng đọc cho Thu nghe một vài câu truyện, nếu gặp tới chỗ nào mà tác giả phò trương là « ái tình cao thượng » chàng bảo ngay Thu rằng: « Họ chỉ tưởng tượng quá. Nếu là người thì mấy ai có ái tình cao thượng. Anh xin thú thật với em rằng trong cái tình ái của anh em ta có lẫn cả vật chất vào. »

Xem đây thì đủ rõ Minh thực đến thế nào. Ấy chính cũng vì thế mà Thu kính mến chàng....

Đêm hôm ấy, bà Khai ngủ chẳng yên. Xoay hết bên này đến bên nọ mà bà chẳng tài nào chớp mắt đi được. Bà cứ suy suy, tính tính việc nọ việc kia. Tại sao Thu trái lời bà? Chính tại ở Minh. Bà rõ lắm bà rõ cả ái tình của hai bạn đối với nhau song bà quyết không thể nào để Thu kết hôn cùng Minh. Nghĩ tới đây hình như có một tiếng nói tối thiêng liêng của dấng bề trên sẽ nhủ:

« Con hãy làm sao cho ta được bằng lòng. Cuộc hôn nhân ấy không thể nào để tự do được. Con cố đi rồi ta giúp sức cho. »

(Xem tiếp trang 22)

Mười hai giờ trưa. Trời nắng. Trên con đường chạy dài ở giữa hai hè phố như vương lụa trắng phơi dưới nắng hạ. Minh dương lùi thui đi, đi chậm chạp kéo lê đôi chân nặng nề mỗi một. Thỉnh thoảng dừng lại trước một cửa hàng.

Minh ngược mắt nom qua rồi như vô tình cùng cảnh vật chung quanh Minh lại cúi đầu đếm bước trên con đường cát bụi. Đã hai hôm nay Minh không có cơm ăn, không nơi trú ẩn, thân Minh trở nên bơ vơ phiêu dạt. Cha mẹ Minh mất sớm. Đời Minh chỉ còn trông cậy vào một người mà Minh cho là yêu quý nhất, kính trọng nhất trong đời, người ấy là anh ruột Minh. Trước đây anh Minh chưa lấy vợ, Minh thấy đời Minh không đến nỗi vô vị nhạt nhẽo đối với đời các đứa trẻ mồ côi. Minh còn nhớ lúc mẹ Minh làm chung, người có gọi hai anh em Minh đến bên đường mà bảo: «Này hai con, cha chúng con mất sớm để lại cho mẹ cái chức trách nặng nề là nuôi cho chúng con khôn lớn, giấy giỗ chúng con mong chúng con sau này khá giả. Còn mẹ, mẹ mỗi tuổi một giỗ. Đến nay mẹ có mất đi, chúng con nên yêu nhau và đùm bọc lấy nhau. Anh phải nuôi nấng em, bảo ban em. Đừng có bởi những sự dẫu mà anh bỏ em, em lia anh các con ạ». Nói đến đây mẹ Minh hết hơi tắt nghỉ. Hai

anh em Minh ôm lấy nhau mà khóc, tưởng chừng đời hai người lúc đó không gì đau đớn bằng hai con hiều con mất mẹ, không gì to tát bằng tấm lòng thương xót của hai linh hồn cõi chết biết yêu nhau. Nghĩ đến đây Minh thở dài, hai mắt long lanh giọt lệ, có ngờ đâu đến ngày nay, ngày mà anh Minh lấy vợ. Rồi nghe vợ bắt Minh đi ở kiếm cơm ăn. Minh đành từ giã nơi hương thôn yêu dấu, nơi mà từ trước tới bây giờ, ông cha Minh đã lần lượt theo nhau mà sống, dưới nóc nhà, biết bao nhiêu năm che chở những cảnh gia đình quá khứ. Minh không được hạnh phúc ở lại nữa. Minh liền xách gói ra đi... Đi đã thấy mỏi, Minh đứng lại dưới bóng cây đầu một phố. Minh ngờ ngẩn trông. Hai con mắt lơ lơ nhìn một bọn ba người ngồi ăn cơm trong một nhà gần đó, tỏ rõ cho ta biết giả giầy Minh kêu đói. Thoáng nhìn thấy một mẩu bánh tày lặn trên vệ hè, Minh mon men đi đến nhặt lên. Trán trọng bỏ vào túi hai tay giữ lấy, ra chỗ khác Minh ăn. Minh thấy miếng bánh ngon

HỒN-THEO-GÍO

của

— THIẾU-KHANH —

lành tuy có cát bụi lẫn vào cùng mùi chua như giấm. Ăn xong Minh trở lại chỗ cũ, hông còn tìm được của thừa. Khi đến nơi, Minh thấy một bọn người ngồi vòng tròn chung quanh những cọc tiền trinh, họ đánh bạc, Minh nghĩ thế. Vì thường thường tại quê Minh ở, khi có đám xá hay tết nhất Minh được trông thấy những anh em bạn Minh cũng ngồi thành vòng cũng dễ tiền đánh sập ngửa theo hai mặt đồng trinh quay dưới bát úp trong hồ đất con. Nhưng khác hẳn, ở đây họ lại cầm tiền trong tay rồi lần lượt xĩa ra từng 5 đồng một. Thấy lạ Minh ngồi ngó cò vào xem. Thốt nhiên họ chạy tán loạn Minh không hiểu là gì. Ngơ ngác nhìn, Minh thấy có người lấy tay nắm lấy gáy. Người ấy dun Minh:

— Đi, đi vào bốp.

Minh lo lắng chảy nước mắt. Minh ngoảnh lại đằng sau:

Lấy ông, ông bỏ con ra.

— Bỏ à, đi vào bốp đã. Ai bảo mày đánh bạc. Còn giả mồm cãi phải không? Được tao cho mày vào cùm, đi...

Nghe đến tiếng ngồi cùm Minh run sợ. Minh hiểu. Minh khóc nức nở kêu với ông lính đi sau rằng mình oan, thật ra Minh không có một trinh nào trong túi cả. Những nhờ van xin Minh thấy vô công hiệu. Minh thấy người

dong Minh đi, cứ nhàng nhàng trông một chỗ. Sau đến một nơi, người ấy đem bỏ Minh vào trong một gian phóng kín mà dầy đã có sẵn 3, 4 người ngồi hình như chờ Minh. Người lính ra, cánh cửa khép lại. Gian buồng trở nên đen tối. May nhờ có mấy khung cửa sổ vuông con ở lưng chừng hai bức tường, đem chút ánh sáng vào mà Minh nhận được rõ các bộ mặt dần dần của mấy người ngồi cạnh. Đêm, muỗi vo vo bắt đầu kéo lại phá tan cảnh tịch mịch âm thầm. Mùi hôi hám tanh chua sóng lên làm Minh ngáy ngất. Minh đói lắm Minh đưa tay áo bỏ vào mồm nhai nuốt nước bọt. Chân tay rời rạc, nhấc lên Minh thấy nặng nề đau đớn. Mất hoa, đầu nặng, Minh gục xuống thiếp đi.

Cạch, cửa mở. Ánh sáng đèn máy bên ngoài lùa theo cánh cửa sổ vào. Minh trông thấy có người đi vào, rồi không đầy 3 phút, người ấy giắt một người nữa đi ra. Nhờ có chút ánh sáng Minh nhận rõ người đi trước là đàn ông, người bị lôi đi sau là người đàn bà ngồi trước mặt

Minh. Minh lấy làm lạ tự hỏi mình, sao đương đêm, người đàn ông lòi người đàn bà kia đi đâu nhỉ? Minh ngẩng cổ trông theo, khoang cửa từ từ khép lại. Minh chỉ còn nghe thấy bên tai lũ muỗi hoan hô đến thăm Minh lúc canh trường khuya khoắt.

Sáng hôm sau, khi Minh còn ấp cái bụng lép kẹp xuống thềm gạch ẩm sì thì người lính «gác» tối qua đã đẩy cửa bước vào người ấy gọi tên mấy người ngồi bên cạnh Minh và bảo đi ra, vì họ đã có người nhà đến nộp phạt chứ Minh Minh còn có ai thân thuộc Minh đành ngồi đấy bưng mặt khóc mà càng khóc Minh càng thấy người mệt lử, Minh nằm kềnh ra hà hốc mồm thở. Trước mắt Minh, ông lão vừa bị bắt đem vào ngồi úp mặt xuống hai cánh tay khoanh trên gối. Buồng lúc đó chỉ có hai người Minh muốn gọi ông cụ nhưng

Minh thấy hết hơi không nói được. Minh lả rồi. Minh nằm trơ thoi thóp thở. Một lúc lâu Minh thấy một người lính khác đi vào bảo Minh ra vì giam quá giờ phạt. Minh nhồm giầy, trông chung quanh mọi vật đều quay. Minh sờ soạng bò ra. Khi qua khe cửa tay Minh đập phải gói giấy của ai đánh rơi. Minh cầm vào tay hết sức bò gượng ra bên hè ngoài. Minh mở ra xem. Ôi chao! một tập giấy bạc! Minh mừng quýnh Minh thấy đỡ khổ. Tiền ấy dùng để làm gì? Minh không biết việc đầu tiên phải làm là đi ăn cho dạ dày phòng đã.

Rồi Minh cố bò lê sang qua bên kia phố. Một tiếng kêu đặng sau «Chết» Minh chưa kịp quay lại thì như luồng gió chiếc xe hơi phố nghèo chạy đến đưa hồn Minh xa cõi đời khốn nạn.

THIẾU-KHANH.

VINH-BẢO

DIT

THỊNH-ĐỨC

CAFÉ-RESTAURANT

Nº 116, Boulevard Paul Bert, Nº 116

NAMDINH

Thưa các ngài,

Bản hiệu chúng tôi chuyên nghề. nguyên tự tay làm lấy đủ các món ăn lót dạ. « **Cơm-Tây** » bán món một, giá tính rất hạ, từ 0\$05 trở lên, xin các ngài chiếu cố sẽ được vừa ý.

Giờ nào bản hiệu cũng sẵn có món ăn.

Xin lược những món ăn thường dùng sau này : Còn các món khác tùy theo sở thích của các ngài. Hàng ngày thường thay món ăn luôn.

Giá - mục

Bit-tết (Xà-lách chọn hoặc khoai)	1 miếng.	0\$06
Cốt-lết	» .	0.06
Gà (Rô-ty)	» .	0.06
Cá »	» .	0.06
Trứng gà 2 quả (Rán Lập-là) vân vân.	. .	0.05
Café sữa	1 tách.	0.05
Café đường tây.	» .	0.03
Trè tàu.	1 ấm.	0.02
Trè mạn.	» .	0.02
vân vân.		

Cần bạch
Vinh-Bảo

CHẤN - NAM - LỢI

Bản hiệu chuyên chế-tạo và bán đại-lý các thứ hàng nội-hóa trong ba kỳ, cùng lĩnh thầu làm các công việc kiến-trúc.

Có đặt một ban đi cổ động cho các hàng nội-hóa tiêu thụ rất nhanh chóng.

Xin đồng-bào chiếu cố, và giới thiệu giúp cho bản hiệu, để lấy việc cho người mình làm.

TÔNG ĐẠI LÝ

Savon Chấn-Nam (đủ các thứ) chè Đồng-Lương, rượu dâu Minh-vui, cao, đơn, hoàn, tán Lê-huỵ-Phách, dầu Vạn-ứng Vĩnh-Hưng-Tường, cùng các nội hóa khác.

CHẤN - NAM - LỢI

Hàng nội-hóa — 202. Phố-Khách

Nam-Dinh

Nhớ lại bước

đường qua

Khi ấy Văn mới có hơn mười tuổi. Văn với tôi cùng học một trường, cùng một lớp. Nhà Văn cũng ở gần nhà tôi cho nên hôm nào tôi về học là cũng có Văn đi theo. Chẳng bao lâu cái tình anh em bạn học đã thân mật chúng tôi bấy giờ coi nhau như hai anh em ruột. Văn thấy tôi lớn hơn thì coi tôi như anh và kính trọng yêu mến tôi lắm. Còn tôi thấy Văn tỏ ý thân mật, chơi với tôi rất thành thực, tử tế, học hành lại chăm chỉ, tôi lại ái ngại cho Văn bởi coi cha từ thuở nhỏ, tôi thấy Văn tính tình hòa nhã thì tôi coi Văn như em và bao giờ tôi cũng sẵn lòng giúp đỡ. Tôi muốn cho Văn cũng được sung sướng như tôi và được theo học mãi mãi...

..

Ngày qua tháng lại, năm ấy Văn cùng đỗ với tôi. Tôi nhờ ơn cha mẹ được lên Hà-nội học còn Văn không có ai chịu bỏ tiền nuôi cho Văn ăn học nữa vì ngoài người mẹ Văn đã đi lấy chồng thì không còn ai là người họ hàng thân thích muốn cứu giúp Văn.

Khi thấy thầy mẹ tôi cho tôi lên Hà-nội học, chắc ai được vào địa vị tôi thì mừng lắm. Mừng là phải vì đang ở vào một tỉnh

nhỏ, không có sự gì là xa hoa phiến phí mà được đến chỗ nghìn năm văn vật, trăm nghìn thư đều làm mê hồn ta làm cho ta quên cửa quên nhà, cái môi phù qui nó đủ ta làm cho ta say đắm không tưởng gì đến chỗ quê nhà. — Nếu ta được bước chân vào đây hẳn không sung sướng gì bằng. — Nhưng tôi thì không tỏ ý gì mừng cả. Tôi đi, tôi sẽ bỏ Văn người bạn tôi yên qui, người em tôi ở lại một mình không bạn bè, anh em, bà con thân thích. Lên Hà-nội, cái thành phố bao lần tôi ao ước. Những nhà rộng rãi mát mẻ những dinh thự nguy nga, những ô-tô xe ngựa mà tôi cho là lạ, là mỹ thuật. Hà-nội với vườn bách thảo, với những phố rộng rãi thênh thang, tôi thấy bao-la đẹp đẽ mà tôi thêm, tôi chỉ mong sau ngày đỗ đề được lên đây theo học. Thế mà đến bây giờ cái mục đích của tôi đã đi tới, sao tôi lại ngần ngại. Thầy mẹ tôi thấy tôi buồn tưởng là nhớ nhà, nhớ bố mẹ anh em thì lại kiếm lời khuyên giải chứ có biết đâu nỗi niềm riêng của tôi. Nếu tôi ngổ thật cùng thầy mẹ tôi thì khó gì Văn không được người yêu thương quý mến, nhưng tôi không muốn thế sợ làm cho Văn đau đớn quá.

Đêm hôm ấy, tôi còn nhớ hôm sau là ngày tôi lên Hà-thành, mẹ tôi sắp sửa quần áo, đồ dùng cho tôi lượn quần suốt đêm, Sáng hôm sau tôi dậy thật sớm, nói cho đừng thì tôi chưa ngủ tí nào cả. Tôi đặt mình xuống giường gọi là để cho thầy mẹ tôi yên tâm, chứ nào có nhắm được mắt. Đáng thương cho con người tài có tính hạnh tốt chỉ vì sinh vào cảnh ngộ cùng bần. Văn yêu tôi, kính trọng tôi bao nhiêu thì các bạn khác khinh dể và ghét bấy nhiêu. Còn tôi thấy các anh em bạn ghét Văn thì tôi lại yêu mến và thương hại. Tôi yêu Văn với tình yêu ngây thơ và chân thật của tuổi thiếu niên.

..

Lên tới Hà-nội tôi tìm đến nhà chú họ xa để trọ học. Tôi đi cũng chẳng bảo Văn biết. Tôi hối hận, tôi nhớ Văn vô cùng, tôi nhớ như nhớ mong một người bạn gái yêu quý của tôi bây giờ mà trước khi tôi đi đâu xa không được người bạn tôi an ủi bằng nụ cười tiếng nói thì tâm hồn tôi nhớ vẫn vơ thành ra người tôi ngày ngất mải. Tôi ngày ngất mải đến khi tôi thấy Văn lên đến nhà chú tôi cùng tôi đi học. Hai chúng tôi lại càng thân mật lắm, không bao giờ có Văn mà lại không có tôi hoặc có tôi mà không có Văn.

Bốn năm sau đến kỳ thi ở trường buổi tôi và Văn cùng đỗ cả. Văn được may mắn hơn tôi là được bổ ngay đi giảng ở trường

Pháp-Việt tỉnh xa. Văn đi để lại cho tôi mối sầu vô hạn. Tôi nghĩ giận Văn vô cùng, nhưng bây giờ Văn đi góc biển chân trời tôi còn biết đâu mà tìm nữa.

Đến kỳ vào học tôi muốn tìm đến nơi Văn ở nhưng tôi lại còn phải bận học nữa. Tôi thấy buồn vì thiếu một người em tôi yêu quý mà có lẽ Văn không còn là em tôi nữa. Văn bây giờ không phải Văn ngày trước. Bây giờ Văn là người con có ích của xã hội, người giúp ích cho nước, người dìu dắt bọn thiếu niên trên đường học vấn. Tôi nghĩ vậy thì thấy lòng tôi vui sướng quên hết cả nỗi nhớ mong.

..

Trong vòng mấy năm sau ngoài những ngày nghỉ lễ, tôi mới được dịp về thăm nhà, nhưng không được tin tức gì của Văn cả.

Ba năm sau khi tôi đã thi xong, tôi về quê nhà an nghỉ trong mấy tháng hè. Trông thấy trường học cũ tôi lại nhớ đến tuổi thanh niên, nhớ đến người thân nhất mà bây giờ tìm đâu thấy. Cũng con đường trường học bây giờ lấy ai là người cũ hay chỉ có một mình tôi dong đuổi những buổi chiều hè.

Một hôm tôi tiếp được một bức thư, tôi tưởng đó chỉ như trăm nghìn bức thư khác của các bạn xa thường gửi chữ có ngờ đâu những công việc đã mười năm qua mà bức thư này đã nhắc lại

hết một quãng đời gai góc hiềm trở. Hình ảnh người bạn tôi gần như mờ hẳn trong trí nhớ. Những nỗi éo le của tuổi trẻ mà bạn tôi đã chịu nhân nhục trong bảy tám năm qua. Bức thư này đã khiến tôi nhớ lại hết. Bạn tôi đã kể cho tôi biết công việc của bạn tôi trong mấy năm trời nay. Ba bốn năm xa cách bạn tôi muốn trở về quê hương nhưng bạn tôi không nói rõ mà tôi cũng không biết chỗ của bạn tôi nữa. Vừa rồi Văn được tin người chủ họ tôi mắc nạn, cửa nhà sa sút, Văn ở xa chỉ biết có món tiền năm trăm đồng gửi nhà bưu điện nhờ tôi đưa giúp chủ tôi để gây dựng lại cửa nhà cho qua cơn

túng bắn. Văn còn hứa sẽ giúp nữa và vẫn là người em yêu quý của tôi như trước Văn lại còn xin tôi không cần biết đến chỗ Văn ở để khi nào khá giả Văn sẽ về quê hương mà hiện nay không giây học nữa.

* * *

Từ bảy đến nay tôi vẫn một lòng mong mỏi được gặp Văn. Đã có lần tôi lên đến nơi Văn ở mà hỏi thăm không ai biết cả. Mong gặp mà không thấy tôi đành ôm một mối tình thất vọng trở về.

T. N.

Muôn

Lịch sự

Vừa ý

Xin mời lại :

TRƯỜNG - NGUYỄN

Làm và bán đồ vàng bạc.

Số nhà 117, Phố hàng Rượu — NAM-ĐỊNH

CHIẾC NHẠN GIỮA TRỜI

(Tiếp theo trang 13)

Như sợ hãi kinh cần bà lằm nhằm lại mấy câu kinh thì vừa lúc ấy đôi mắt bà nhận thấy tượng đức bà để ở trên bàn, mặt mờ trong bóng tối.

Làm thế nào bây giờ! Làm khổ cháu ư! Phải làm! Khổ cháu bây giờ để ta yên lòng, khỏi tội với bề trên, đỡ tiếng của họ mạc, yên lòng chị, dưới tuổi vàng. Bà nhớ rõ ràng cái tiếng nói thiêng liêng ban nãy, bà nhớ rõ câu dặn cuối cùng của chị bà, khi hấp hối.

Nhưng làm thế nào cho Thu bằng lòng được.

Bỗng, bà nghĩ tới người anh Thu làm việc ở trên Tuyên. . .

Anh em khuyên nhau hẵn bao giờ cũng dễ hơn. . .

* *

NHỚ LẠI ƠN XƯA.

Lý thủng thủng đi trên con đường nhựa mát mẻ. . . cúi mặt nhìn xuống đất, hai tay thủ túi như đang nghĩ một việc gì quan hệ. Thỉnh thoảng chàng lăm bầm nói một mình: Bảo Thu đến thế là cùng, ép nó nữa ư, ta chẳng muốn. Nhưng không! họ mạc sẽ chê cười, ta lại bất hiếu với mẹ với cô ta. Thế ta lại cần phải bó buộc Thu. Bó buộc Thu ư, nó không bằng lòng ta làm sao được.

Chàng vò đầu bứt tai rồi lại tiếp:

Ài ngờ ý trung nhân của nó lại là Minh... à... hay là ta đến. Nghĩ thế Lý để nở một nụ cười đắc tri trên cặp môi hồng tươi tắn..... Lúc ấy Minh đang đọc báo ở trên gác thì đưa ở lên mời xuống nhà có khách.

— Đàn ông hay đàn bà.

— Thưa cậu đàn ông ạ.

— Đàn ông, được mầy cứ xuống trước đi.

Phân vân chẳng rõ ai, song Minh cũng cứ xuống.

Mắt chàng bỗng như hoa cả lên. Người khách đến chơi là... ân nhân của chàng, người bạn mới của chàng đó. Vui vẻ mừng rỡ chàng chào hỏi bạn ân cần, thiết tha mời ngồi, gọi đưa ở pha nước tấp nập.

— Ông mời xuống chuyển tàu vừa rồi.

-- Vâng, tiện thể tôi có chút việc cần phải xuống nên tạt vào đây. Độ rầy ông vẫn được mạnh.

— Cảm ơn ông, từ độ ở Tuyên về tôi vẫn như thường song hôm nay được gặp ông tôi tưởng thêm sức được vài phần nữa.

Câu ấy nói có vẻ thân mật lạ làm cho Lý hơi ngượng...

Hai bạn chuyện trò mãi mãi. Lý bỗng nhớ tới việc mình cần phải giải quyết ngay, liền cả quyết khơi mào:

Thưa ông, như ông có biết cô Thu cháu bà Phán Khai thì phải?

— Vâng tôi cũng có quen...

Đánh bạo Lý rút bức thư trong túi ra đưa Minh, mọi việc thành bại cũng đều nhờ tài ngôn luận của chàng lúc này.

Kinh ngạc, Minh cố giữ bộ thần nhiên mở ra xem.

Sơn-Tây, ngày...

Cháu Lý,

Cô có việc này muốn bảo cháu về ngay để nói vì cần lắm cháu ạ, hôm nọ ông bà Tham Hải, chắc cháu biết chứ gì, ngỏ ý xin em Thu cháu cho cậu Phán Tân...

Biết là chuyện gì rồi, Minh như bị sét đánh ngang tai song cố trấn tĩnh để đọc nốt.

Cô đã bảo em Thu song nó không bằng lòng vì chính cô đã rõ, em nó đã bằng lòng kẻ khác rồi. Người ấy tuy giỏi giang đứng đắn giàu có song cô chẳng bao giờ thuận cho Thu lấy thế vì họ khác đạo. Trong cuộc hôn nhân ấy có nhiều điều trở ngại cháu hãy về cô sẽ nói nốt. Câu chuyện này phải giải mới có thể hiểu rõ được.

Đọc đến đây Minh trao trả Lý bức thư và thở dài. Điều bộ chán nản của chàng kích thích đến lòng thương người của Lý. Song Lý vẫn làm bộ thần nhiên hỏi: « Ông nghĩ thế nào? »

Minh lúc bấy giờ không hiểu tại sao, hình như tức giận:

Trời ôi! ông muốn tôi không được thấy cô Thu nữa chẳng. Ông có rõ tôi đối với cô ấy thế nào không? Giá ông vào địa vị tôi...

Lý im chưa biết nói sao.

— Ông hãy nghĩ lại ông Lý, ông nỡ bắt tôi khổ sao. Nhà cửa tôi đây của cải tôi đây, tôi chẳng còn thiết gì nữa. Tôi xin dâng hết ông. Không Thu, tôi có những vật này cũng như không. Trong khi sung sướng gặp được người bạn đồng tâm nay tự nhiên phải cách xa, ông tính còn gì đáng tức, buồn, khổ hơn nữa?

Bấy giờ Minh như điên dại không suy xét sâu xa. Chàng nghĩ tới gì là nói luôn thế.

Lý vẫn im.

— Ông Lý ông hãy nghĩ lại. Những lời tôi nói đều thật cả. Rồi hai người đều yên lặng, tiếng tích tắc đồng hồ càng thêm rõ trong gian phòng hưu quạnh.

Mấy phút sau Lý mới rống rạc lên tiếng:

— Ông Minh, tôi là anh Thu, tôi phải ngăn Thu theo ý muốn của bề trên tôi. Ông định không muốn cho tôi làm tròn nghĩa vụ hay sao, ông định bắt tôi ăn hận vì ông hay sao?....

Lý vừa nói tới đây bỗng có một tiếng kêu: « Bội ơn... tội lớn... »

Ngạc nhiên, chàng nhìn ra thấy con sáo trong lồng đang nhảy, hót. Con chim ấy Minh

rất quý. Ngày thường chàng hay giảy nó câu « Bội ơn... tội lớn » câu mà khi phụ thân chàng khuất núi khuyên dặn nên nhớ kỹ.

Nhờ con chim chọ che nói tự nhiên nhắc cho Minh câu chàng với Lý ở Tuyên: « chẳng bao giờ tôi dám quên ơn ông dầu mắc phải sự hiềm nghèo đau đớn mà làm ông được vui lòng tôi cũng chẳng từ. »

Rồi quả quyết chàng quay lại trước mặt Lý nói:

— Vâng, tôi xin nghe lời ngài dạy, con sáo kia nó đã nhắc cho tôi rõ điều tôi phải làm.

Nghe Minh bảo, Lý nửa mừng nửa khổ. Chàng thương hại chẳng muốn đứng đấy chứng kiến cảnh thương tâm mà chàng chắc trước sẽ xảy ra, bèn từ giã Minh đi về....

Ra đến cửa, ngoảnh lại chàng thấy Minh cúi thủ đi vào có vẻ chán nản vô cùng. . .

* * *

RỒI ĐÂY CHIẾC

NHẠN GIỮA TRỜI

Lúc bấy giờ trời vừa sáng. Mấy đám hồng vân lơ ở đằng xa diễm vào khoảng xanh một màu rực rỡ trung quanh vàng bán nguyệt khá to trắng xóa tung những tia sáng êm đềm khắp mọi nơi. Cây cối lá loi rung động, chim chóc riu rít hát ca, chào mừng buổi bình minh đẹp đẽ.

Sớm như thế mà Minh đã dạo chơi, men theo bờ suối rồi ngồi nghỉ dưới gốc cây bàng xanh um, tròn xoe, tán phủ cả một vùng đất rộng chừng 5, 6 thước vuông. Chàng tĩnh tâm ngồi yên lặng mà nghỉ thì bỗng nhiên nghe thấy tiếng gọi: « Anh Minh ơi... anh Minh ơi ». Tiếng gọi ấy mỗi lúc một rõ, chàng ngoảnh lại nhìn thấy Thu, chàng thấy tro lòng vừa nguội nay lại hình như có kẻ gọi lên. Kia Thu với đôi mắt mơ màng, cặp môi tươi tắn, hai đôi má hồng đẹp đẽ!

— Sao em đi đâu mà đến sớm thế?

— Tôi qua bức qua em xuống trại Bồng-Tiên của « cô » em chơi, nên sang đây luôn, sao trông anh bơ phờ quá!

Nghe Thu nói, Minh cảm động. Một lời nàng hỏi, một nụ nàng cười lại càng làm cho dạ chàng thêm thồn thức. Cố sức nén mọi sự uất ức, Minh kể lại những sự vừa xảy ra hôm qua cho Thu rõ, rồi lại nói Em Thu, em vui đi nào. Em cười đi cho anh xem.

Thu nhách mép cười, nụ cười lúc bấy giờ là một nụ cười chua chát bao hàm nhiều ý nghĩa khó mà tả ra được.

— Em Thu em cũng không nên buồn. Anh vẫn thường nói với em rằng chúng ta không nên buồn trong tuổi thiếu niên, Bấy giờ đã như thế này, anh chỉ mong em « quên hết », đề vun

xới cái gia đình của em sau đây. Còn anh, anh lại sẽ lăn lộn vào làn sóng đời để an ủi linh hồn của anh vì anh đã biết rõ rằng muốn khỏi phiền não buồn rầu đau đớn chỉ có công việc là làm cho anh quên được.

Thu từ nãy chưa nói gì, nay nghe thấy Minh bảo thế, tuy có buồn song nàng cũng chịu là chàng nói phải.

— Anh bảo rất đúng; song anh ạ, có lẽ em chẳng bao giờ quên được những ngày gần anh.

— Em bắt buộc phải quên đi. Dầu không tài nào quên được thì em chỉ nên nhớ rằng: anh là kẻ đã khuyên em quên những sự đau đớn, Thu cười... Minh cũng cười...

Trong nụ cười của hai bạn, bây giờ đã có một ý vui vì hai bạn đã tìm được cách an ủi mình, trong một đời mà linh hồn yếu đuối không đủ sức chống lại với những nỗi nhớ thương chán nản.

Lúc bấy giờ đã sáng lắm. Cây cối vẫn rì rào than thở, chim chóc vẫn riu rít hát ca. Những khúc đàn êm đềm như đưa tâm hồn của hai bạn lên cõi thiêng liêng mà ít người biết tới, mà linh hồn sẽ được thanh thoi sung sướng.

Viết ngày 15 Juillet

THIẾU-VĂN

(Phỏng theo truyện tác)

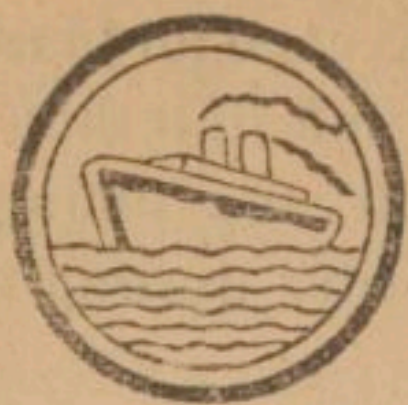
Xin giới thiệu cùng **=====** **===== các nhà xuất bản...**

Hiệu **MAI-LINH** là một hiệu sách to ở **Hải-phòng** nhận bán tất cả sách vở, báo chí, tiểu thuyết,

MAI-LINH

Số nhà 60 - 62 Phố Cầu đất

HAIPHONG

CHUYỆN - ĐỜI

Edition 8. Rue Paris Nam-Dinh

Đã xuất bản :

BUỒI HOÀNG - HÔN

ĐỜI THẤT - VỌNG

MÁU-ĐÀO RỬA-HẬN

THIẾU-VĂN

THIẾU-KHANH

THIẾU-NGỌC

Sắp xuất bản : *Trên đường-đời*

Sau cơn mưa-gió

Xác người dưới suối

của THIẾU-VĂN

của P. V. D.

của THIẾU-KHANH

MONDAIN PHOTO

Hanoi N° 26, Route de Hué (Tonkin)

HA - NGOC - THU

PROPRIETAIRE

Photographie artistique Fourniture générale
pour la Photographie

ALIMENTATION — BOULANGERIE

SALON DE COIFFURE FRANÇAISE

PINZON

48 - 50, Rue Carreau

NAM - DINH

Liqueurs assorties — Vins & Spiritueux

Merceries Nouveautés

Sắp xuất bản :

Trên đường đời

Xã-hội tiểu-thuyết

Sắc người dưới xuôi

Ái-tình tiểu-thuyết

Sau cơn mưa gió

Trình-thám tiểu-thuyết

UNE ADRESSE A RETENIR

Studio LA-CHAN-HUNG

127, RUE DE FRANCE, 127

nam-dinh

Imp. TRUONG - PHAT Nam - Dinh